

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีรายละเอียด
เกี่ยวกับสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มี
ลักษณะมุ่งอนาคตและความควบคุมตนต่างกัน

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มี
ภูมิหลังทางชีวสังคมต่างกัน

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้น และสูงกว่านักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

1.2.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความควบคุมตนต่างกัน เมื่อได้ใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน

1.2.3 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว
ต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์
สุจริตแตกต่างกัน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 351 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนจากประชากรข้างต้น จำนวน 60 คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 30 คน แล้วสุ่มเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการจับสลากให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ และแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (ใช้กับกลุ่มทดลอง) จำนวน 11 กิจกรรม

2) กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ (ใช้กับกลุ่มควบคุม) จำนวน 11 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว - สังคม

3) แบบวัดตัวแปร ประกอบด้วย แบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน” แบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง” และแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หรือเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล”

1.3.3 การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำแบบวัดทั้งชุด ซึ่งมี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน” (ลักษณะภูมิหลังทางชีวสังคม) ตอนที่ 2 แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง” (พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต) ส่วนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล” (ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) เพิ่มอีกด้วย

2) ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตกับกลุ่มทดลอง เป็นเวลา 11 คาบ คาบละ 60 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการโดยใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ด้านส่วนตัว - สังคม ที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นเวลา 11 คาบ คาบละ 60 นาที โดยจัดกิจกรรมทั้งสองกลุ่มในวันและเวลาเดียวกัน ในห้องที่มี

ขนาด สภาพแวดล้อมและบรรยากาศใกล้เคียงกัน และจับสลากผู้ดำเนินกิจกรรมสลับกัน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในปริมาณใกล้เคียงกัน

3) เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำแบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง” อีกครั้ง

4) ตรวจให้คะแนนแบบวัด

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

- 1) สถิติพรรณนา ใช้วิเคราะห์ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2) สถิติอ้างอิง ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ สถิติการทดสอบค่าที (t – test) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (2 way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และ 3

1.4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.4.1 นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้น และสูงกว่านักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไม่แตกต่างกัน

1.4.3 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย” สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

2.1 อภิปรายตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 มีข้อความว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้ กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ” จากผลการวิจัยได้พบว่า นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่านักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผลที่พบนี้อภิปรายได้ว่า น่าจะเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ดำเนินการสร้างอย่างถูกต้อง ตรงตาม เป้าหมายเฉพาะที่ต้องการพัฒนา มีการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต อย่างรอบคอบ และได้สร้างกิจกรรมแนะแนวทั้ง 11 กิจกรรมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละองค์ประกอบย่อย โดยคำนึงถึง พัฒนาการของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่นตอนต้น พัฒนาการทางจริยธรรมของวัยรุ่นตอนต้น มีการนำทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และนำหลักการเรียนรู้ ที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างกิจกรรม ทุกกิจกรรมของชุดกิจกรรม แนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตจึงถูกสร้างขึ้นโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับกลุ่มอย่างมีชีวิตชีวา มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการ ค้นพบด้วยตนเอง ด้วยการใช้เทคนิค/วิธีการที่หลากหลาย และมุ่งใจให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ผลจากการวิจัยเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตนั้นสามารถ พัฒนาได้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการ ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การศึกษา ของ สุเมธชา สวนผลรัตน์ (2550: 63-64) ที่ใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม 5 ด้าน (ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความเสียสละ และด้านความซื่อสัตย์) ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรม แนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 5 ด้านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวัชรียา แจ่มใส (2551: 87) เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” ที่พบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่น มีพฤติกรรมเคารพ นับถือผู้อื่นสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา พฤติกรรมเคารพนับถือผู้อื่น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตภา โลหะพงศ์พันธ์ (2551: 84) เรื่อง “ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของ

นักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน” ที่พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่า
นักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่
ความสำเร็จ

ผลการวิจัยเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรม
ที่พึงประสงค์ให้แก่ นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ ซึ่งสร้างขึ้น
อย่างถูกต้อง ตรงตามเป้าหมายเฉพาะของสิ่งที่ต้องการพัฒนา ตรงตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎี
ทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับวัยของผู้รับบริการแล้วนั้น ย่อมเป็นเครื่องมือที่ดี
มีประโยชน์ และใช้ได้ผลดี

2.2 อภิปรายตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 มีข้อความว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคต
และควบคุมตนเองต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุด จะมีการ
พัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดแตกต่างกัน” จากผลการวิจัยในส่วนนี้ ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวน
ตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ผล
ดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ผลเช่นนี้แสดงว่า ไม่ว่านักเรียนจะมีลักษณะมุ่งอนาคต
และควบคุมตนเองสูงหรือต่ำ เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุด ต่างมี
พัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้
เพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุดนั้นเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ สามารถใช้ได้กับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยทั่วไป มิได้จำกัดเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีลักษณะ
มุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงหรือต่ำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นแม้ว่านักเรียนมีลักษณะมุ่ง
อนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน จึงไม่ใช่ตัวแปรที่มีผลต่อประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จินตนา
บัวเพียน (2550: 61) เรื่อง “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำ
ของตน ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” ที่พบว่า
นักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเองแตกต่างกัน เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำตน ได้รับประโยชน์
จากการฝึกไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ขนิษฐา เรืองขนาบ (2550: 52)
เรื่อง “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะ
แตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ที่ไม่พบว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและ
ควบคุมตนเองต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน

2.3 อภิปรายตามสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 มีข้อความว่า “นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน” จากผลการวิจัยไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว ผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่า นักเรียนวัยรุ่นที่มีเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ผลเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตนี้ได้สร้างขึ้นอย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของวัยรุ่นตอนต้น โดยทั่วไป ไม่ได้จำกัดเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นไม่ว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นเพศใด ผลการเรียนรู้เฉลี่ย หรือรายได้ของครอบครัวอยู่ในระดับใด จึงได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา บัวเขียน (2550: 64) เรื่อง “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำของตน ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” ที่พบว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีเพศ และผลการเรียนรู้เฉลี่ยแตกต่างกัน เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความเชื่อในการควบคุมสาเหตุและผลจากการกระทำตน ได้รับประโยชน์จากการฝึกไม่แตกต่างกัน

สรุปจากการตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ 3 ข้อ ได้พบว่ามีสมมติฐานที่ได้รับการสนับสนุน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 1 ส่วนสมมติฐานข้อที่ 2 และ 3 ไม่ได้รับการสนับสนุน ขณะที่การวิจัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ทุกข้อ กล่าวคือ ได้พบผลการเปรียบเทียบในวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย และยังสามารถนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั่วไป ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ ควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และได้รับการฝึกหรือการเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีดำเนินกิจกรรมให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่ม จึงควรมีวิธีการแบ่งกลุ่มที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวากับสมาชิกต่างกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่มอย่างทั่วถึง และกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ

3.1.4 ก่อนลงมือทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ควรมีการตกลงกฎ กติกาในการทำกิจกรรม แต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อรักษาเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนด

3.1.5 ขณะดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม ครู/ผู้ดำเนินกิจกรรมควรเน้นนักเรียนเป็นคนสำคัญในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ลงมือปฏิบัติ และฝึกพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

3.1.6 ขันสรุปครู/ผู้ดำเนินกิจกรรมควรกระตุ้น จูงใจให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และควรประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยเชิงเหตุอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย แล้วนำมาปัจจัยสำคัญที่พบมาจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายต่อไป

3.2.2 ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตลักษณะ หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ สำหรับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เช่น การรักความเป็นไทย การมีจิตสาธารณะ พฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้ พฤติกรรมการอยู่อย่างพอเพียง และพฤติกรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน

3.2.3 ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตลักษณะหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ สำหรับนักเรียนช่วงวัยอื่น เช่น อายุ 10 - 12 ปี หรือ 16 - 18 ปี